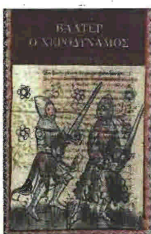
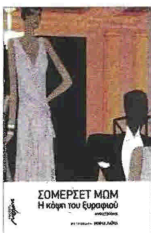

Νταϊάν Γουέι Λιαγκκ
Πεταλούδα από χαρτί
 Μετάφραση: Νίνα Μπούρη
 Εκδόσεις Πατάκης
 Σελ. 286

Το Πεκίνο είναι πλέον μια πόλη σύγχρονη, με σαφώς δυτικό προσατολισμό, ωστόσο δεν έχει χάσει εκείνη την οργανική σχέση που το συνδέει με το παρελθόν που είναι δεμένο με τις εγχώριες προκαταλήψεις. Σε αυτό το Πεκίνο θα επικεντρωθούν οι έρευνες μιας ιδιωτικής ντετέκτβ, κατά παράβαση τόσο του εγχώριου νόμου που απαγορεύει τέτοιου είδους δραστηριότητες όσο και της έλλειψης ανάλογων εγχειρημάτων, τουλάχιστον μέχρι πρόσφατα, γιατί έχουμε κι άλλο «κρούσμα» κινέζου ντετέκτβ («Πεκίνο σε κώμα», εκδόσεις Πάπυρος). Στο Πεκίνο λοιπόν καταφθάνει το ένα πρόσωπο που πρωταγωνιστεί στο μυθιστόρημα της Νταϊάν Γουέι Λιαγκκ, ο Λιν Κάπου από τη Βόρεια Κίνα, «αναγνωμένος» μετά τον κατάλληλο σφαιρισμό του για τη συμμετοχή του στα γνωστά της Δύση γεγονότα της πλατείας Τιενανμέν. Ο Λιν ήταν πολιτικός ακτιβιστής πριν τη σύλληψή του και επιστρέφει άλλος άνθρωπος από την περιπέτεια της φυλακής. Το δεύτερο πρόσωπο που κινεί τα νήματα στο μυθιστόρημα είναι η ιδιωτική ντετέκτβ Μέι Τσανγκ, η οποία κατόπιν παράτρησης της αδελφής της θα αναλάβει την υπόθεση της εξεφάνισης μιας νεαρής πολύ όμορφης σπάρτεκ, την οποία και θα ανακαλύψει νεκρή στα σκοτεινά και απόμακρα σοκάκια της πόλης. Η συγγραφέας, που διέφυγε με την οικογένειά της στην Αμερική και σπούδασε εκεί, δεν αφήνει ανεκμετάλλευτη την ευκαιρία να γράψει ένα πολιτικό στην ουσία μυθιστόρημα, με μια ευφάνταστη και καλοδοκούμενη πλοκή, που μας ένοιαζε στο άγνωστο πρόσωπο της πόλης του Πεκίνου, αλλά και μας κοινωνεί τα ολόφανερα προβλήματα δημοκρατίας που αντιμετωπίζει η σύγχρονη κομμουνιστική Κίνα των αγορών!

Σαλβαντόρ Νταλί
Το ημερολόγιο μιας μεγαλοφυΐας
 Μετάφραση: Νίκος Πλατής - Μαίρη Γιαμαλή
 Εκδόσεις Εξάντας
 Σελ. 266

Ο Νταλί, όπως και πολλοί αμότεχνοι του, πέρα από τις αναμφισβήτητες υψηλές επιδόσεις του στην τέχνη υπήρξε ένας από τους πρωτοπόρους του μάρκετινγκ, του τρόπου εκείνου που βοηθάει να προωθηθεί τον εαυτό σου και το έργο σου στις συνθήκες του καπιταλισμού. Ωστόσο, δεν είναι λίγες οι φορές που η πρόκληση κατόντησε αυτοσκοπός, παρά τα ηχηρά παραλήρημα των θαυμαστών της τέχνης. Απ' αυτή την έντονη διάθεση της πρόκλησης διανέμεται το κείμενο του Νταλί, το οποίο έχει ενδιαφέρον, λόγω υπογραφής αλλά και της ιδιότητας αυστέρου που απολαμβάνουν οι μεγαλοφυΐες όταν αυτές επιθυμούν να προκαλέσουν κρίση. Ομως, το βασικό ζήτημα δεν είναι ο διαχωρισμός τους από τους κοινούς θνητούς, απ' τους οποίους όντως διαφέρουν ως προς πολλά, αλλά η εκ νέω αξιολόγησή τους ανάμεσα σε άτομα που πάσχουν από την ιερή ασθένεια της μεγαλοφυΐας. Άραγε ο Νταλί θα μπορούσε να είναι τόσο προκλητικός μπροστά στον Χέγκελ, για παράδειγμα, ή απέναντι στον Μπασχ, που μεγάλωσε ταυτόχρονα δεκαετία παιδιά δίχως την ανάγκη να προβαίνει σε ακρότητες; Ο Νταλί στα σημειώματά του δεν είναι ανάλογος με τους νινάκες του. Γίνεται προφανές ότι δεν είναι το κατάλληλο πεδίο για να αναδείξει τη μεγαλοφυΐα του ή την ιδιοσύνη του αναρχισμού ή την υπερβολική δεξιοτεχνία του. Η διαφορικότητα είναι, ότι ακριβώς αρνούνται οι μοναχίες, τις οποίες μάλλον για λόγους πρόκλησης δείχνει να νοσταλγεί ο Νταλί... Αντίθετα, οι Δημοκρατίες αξιολογούν δημιουργικά τις αντιθέσεις, δίχως να τις καταπιίνουν. Έτσι κι αλλιώς, ένας κόσμος γεμάτος μεγαλοφυΐες θα ήταν τουλάχιστον βαρετός. Ενδιαφέρον ανάγνωσμα, από όπου μεριά κι αν το δεις, μιας και φέρει την υπογραφή του μεγάλου Νταλί!

Σόμερστ Μωμ
Η κόψη του Ξεραφιού
 Μετάφραση: Μαρία Λαϊνά
 Εκδόσεις Μελένη
 Σελ. 478

Ένα βιβλίο που περιγράφει την περίοδο του Μεσοπολέμου στην Αμερική, όπου η καταναλωτική ευημερία καλύπτει με δαιμονιώδεις ρυθμούς ανάπτυξης και το αμερικάνικο όνειρο που βασίζεται σε υλικά αγαθά, αποτελεί το ευαγγέλιο κάθε αξιοπρεπούς οικογένειας, δημιουργώντας μίαν αξεπέραστη αξία. Ο αμερικανός πιλότος Λάρυ Ντράελ, μετά την τραυματική εμπειρία του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, επιστρέφει για να ενταχθεί σ' αυτό το περιβάλλον. Η αντίθεση είναι βίαιη και καθώς φαίνεται δεν αφήνει ανεπηρέαστο τον πιλότο, που από τα πεδία των μαχών βρίσκεται μπροστά στην οπύλιτη ευτυχία που του προσφέρει ο αμερικανικός τρόπος και αληθοφάνεια, ο Σόμερστ Μωμ αντιπαραθέτει τον ήρωά του, που έχει λάβει καταλυτικά μαθήματα από την πολεμική του εμπειρία, στην αναπτυσσόμενη, ανέμφελη και υπνώττουσα κοινωνία της Αμερικής του Μεσοπολέμου. Αυτή την κοινωνία η οποία πάνω στο απόγειο της ευημερίας της θα βρεθεί αντιμέτωπη με το κραχ του 1929, όπου το αμερικανικό όνειρο κατέρρευσε με πάταγο διαλύοντας τους εφησυχασμούς μιας ευτυχίας παραδομένης στις ψευδαισθήσεις και βαιοσμένες στην ανυπερήβλη γοητεία των υλικών αγαθών. Ο Λάρυ τελικά θα αφήσει πίσω του την πρώτη του αγάπη την οποία κι λατρεύει, θα εγκαταλείψει κάθε προοπτική που θα τον ενέτασσε στην κοινωνία του με τις καλύτερες προδιαγραφές, και θα αφήσει άφωνο όλο τον κοινωνικό του περίγυρο με την επιλογή του να εγκαταλείψει μια σίγουρη ζωή στο όνομα ασίριστων ανησυχιών!

Βάλτερ ο Χερδούναμος
 Μετάφραση - εισαγωγή - σχολιασμός: Γ. Πεταλάς
 Εκδόσεις Στοχαστής
 Σελ. 160

Ποίημα γραμμένο στη λατινική, το οποίο είναι διασκευή του χαμένου ηρωικού άσματος από τον κύριο των Νιρμπελύνγκεν, που γράφτηκε μεταξύ του Θ' και του Γ' αιώνα στη Μονή Sankt Gallen της Αλαμανικής Ελβετίας. Πρόκειται για μια επιική ιστορία βγαλμένη από τη γερμανική μυθολογία, που μιλά για δυο σταυραδελφούς, φοβερούς πολεμιστές, που η μοίρα τα φέρνει να έλθουν αντιμέτωποι σε μια πολεμική σύγκρουση. Από τη μια, ο Βάλτερ, που χαρίζει το όνομά του στο ποίημα, πρώην όμηρος και κατόπιν πρωτοπαλικάρο του Αττίλα, το σκάει με τη μητρότητά του από την Αυλή των Ούννων, αποσιώπας και τον βασιλικό θησαυρό! Παράλληλα, στην ιστορία ο έτερος ήρωας, ο Χάγκεν, πρώην όμηρος κι αυτός, έχει δραστηρεύσει με σκοπό να θέσει εαυτόν στην υπηρεσία του αναπημένου του βασιλιά των Φράγκων Γκούντερ. Στο μεταξύ ο Γκούντερ πληροφορείται ότι ο Βάλτερ με τη μητρότητά του και τον κλεμμένο θησαυρό περνούν από τα μέρη του και σκέφτεται να αρπάξει αυτό το θησαυρό. Παρά τις απόπειρες του Χάγκεν να μεταπεισεί τον αφέντη του βασιλιά να μην το επιχειρήσει, εκείνος σμετάπειστος θα πάει να συναντήσει τον Βάλτερ. Ακολουθεί μακελειό, όπου εξοτώνονται όλοι οι φράγκοι πολεμιστές. Ο Χάγκεν, δευτερευόντως από τον όρκο πίστης προς τον κύριό του, θα αναγκαστεί να μπει στην μάχη απέναντι στον σταυραδέλφω του. Ακολουθεί μια περιγραφή για την κατάσταση και τα ηρωικά ήθη συμφιλίωσης, μέσα σε απιστευτές ιλαρότητες, που χαρίζουν στο κείμενο μίαν απρόσμενη ανατροπή.

Ηλίας Κωστόπουλος
Αρχιλόχος
«Μοικός, υβριστής και λάγνος»
 Εκδόσεις Φαρφουλάς
 Σελ. 480

Η σημαντικότερη επανάσταση στην ιστορία της λογοτεχνίας είναι η μετάβαση από το έπος στη λυρική ποίηση, που είναι κύριο εκφραστικό της του Αρχιλόχου. Πρόκειται για τη συγκλονιστικότερη ανατροπή που επιχειρήθηκε ποτέ στη λογοτεχνία, μιας και ο Αρχιλόχος γκρεμίζει την κρατικά αριστοκρατική αντίληψη του κόσμου και εισάγει στο έργο του ανθρώπους κοινούς με πολλά ελαττώματα! Είμαστε στον 7ο π.Χ. αιώνα και στο έργο του Ομήρου δεν υπάρχει κοινός θνητός, παρά μόνο κυκλοφορούν ήρωες από ξακουσμένες γενιές και με συγγενείες που φτάνουν ως τον Ολύμπιο, από πανόχιχρα και ακλόνητα σόγια... Οι άνθρωποι ακόμα δεν αυτενεργούν, παρά

μένουν έρμαια της διάθεσής και των αποφάσεων των Ολύμπιων θεών. Και να που μέσα σε ένα ασφκτικά ηρωικό σκληνικό έρχεται ένας υβριστής, ένας αληθινός επαναστάτης και γελοιοποιεί τα πεδία των μαχών, τους ήρωες με τις αφεγδοιαστές συμπεριφορές, τα παθητικά κατορθώματα, κι όλα εκείνα τα πανάρχαια και ακλόνητα σύμβολα του παλιού κόσμου που κρατούσε στην αφάνεια τον κοινό άνθρωπο, και μιλά για τις χαρές της ζωής, τους έρωτες, τα μεθύσια, την ηδονή, πράγματα αδιανάθητα για τα ήθη της εποχής, για πράγματα πρωτοφανή και πρωτοποριακά, μιας και στις μέρες μας, μετά από 3.000 χρόνια! Γι' αυτό ο Αρχιλόχος, αυτός ο ανήλικος

εισηγητής της Δημοκρατίας, παραμένει μια καρμφορία στιγμή στην ιστορία της λογοτεχνίας, ένας αξεπέραστος επαναστάτης, μια ιδιοφυής φύση που τοποθέτησε τον άνθρωπο στο μέτρο του, στις ανάγκες του, στη ζωή του! Πρόκειται για τον πρώτο ποιητή στην παγκόσμια ιστορία που χρησιμοποιεί πρώτο πρόσωπο για να περιφρονήσει τα αριστοκρατικά ήθη και να φωτίσει την ταπεινή ζωή «ήγνωνεκε δ' οίος ρυσιμός ανθρώπιος έχει»! Η προσέγγιση του Κωστόπουλου στο έργο του Αρχιλόχου, το οποίο και παραθέτει μεταφρασμένο, είναι σοβαρή και τολημηρή και μας βοηθά να κατανοήσουμε τις γνωστές, αλλά κυρίως τις άγνωστες, πτυχές του αρχαίου κόσμου.

